

КАФЕДРА СКРИПКИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	«Музичне мистецтво» Скрипка
Статус	<u>обов'язкова</u>
Форма контролю	<u>залік</u>

Курс	1
Семестр	1,2

ECTS	3
Годин	90
Індивідуальні години	34
Самостійна робота	56

Інформація про викладача

ПІБ	Баженів Анатолій Іванович, Народний артист України, професор кафедри скрипки Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
Профіль викладача	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-7055-3565
e-mail	a_bazhenov@hotmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Мета курсу – виховати студентів як майбутніх педагогів, які володіють сучасною методикою викладання гри на скрипці продовжують кращі традиції музичної педагогіки.

Завдання курсу – оптимальний вибір і практичне використання різних методів індивідуальної роботи з учнем (досвід художнього спілкування) в залежності від особистісних вікових, психофізичних і музичних обдарованості останнього. Студент виявляє програмність, зміст, технічні та художні особливості творів засобами їхнього музичного аналізу та доносить їхню сутність у найдоступнішій формі учневі, оволодіває методичними навичками правильної побудови уроку та оформленні навчальної документації.

Підготовку до педагогічної діяльності студента з учнем та заняття з педпрактики направляє і контролює викладач з фаху.

Опановуючи дисципліну «Педагогічна практика», студент повинен знати:

- методи проведення приймальних іспитів (перевірка музичних і фізичних даних вступника в ДМШ);
- методику організації домашньої (самостійної) роботи учня;
- практику проведення уроку;
- практичні методи роботи над звуком;

- практичні методи роботи над інтонацією;
- методи роботи над артикуляцією та штрихами;
- методи розвитку художнього вібрата;
- методи роботи над гамами;
- методику роботи над етюдами;
- методику роботи над художніми творами;
- методику підготовки учня до концертного виступу (академконцерти, іспити, концерти класу, конкурси, тощо);.

Студент повинен вміти як майбутній викладач:

- визначати рівень музично-художніх та технічних здібностей абітурієнтів, засвоїти програмні вимоги підготовки «бакалаврів», «спеціалістів» і «магістрів»;
- професійно проводити урок з фаху зі студентами різного рівня підготовки;
- складати індивідуальний план з урахуванням ступеневого рівня підготовки;
- аналізувати музичні твори різних жанрів і стилів, що виконуються відповідно до затвердженого репертуарного плану;
- планувати навчальний процес в цілому та до кожного уроку окремо;
- застосовувати в практичній діяльності знання, отримані з науково-методичної літератури, занять з фаху, історії виконавства, методики викладання гри на інструменті, творчих зустрічей з видатними майстрами музичного мистецтва;
- проводити концертні виступи студентів з наступним їх обговоренням;
- забезпечити високий рівень естетичного та етичного виховання студентів як майбутніх майстрів мистецтв.

Перелік тем

Тема 1. Музично-виконавський та педагогічний аналіз навчального репертуару. Загальні питання.

Тема 2. Порівняльний аналіз існуючих редакцій.

Тема 3 Аналіз стильових, жанрових особливостей, програмність.

Тема 4. Характер музики в цілому, структура твору, виразність основних тем, ладо-тональний план, метро-ритмічні та темпові особливості твору, фактура, гармонія, динаміка, артикуляція тощо.

Тема 5. Виконавські засоби виразності: формування звукової палітри, штрихи, аплікатура, вібрація, інтонація (мелодична, гармонічна), метро-ритмічна вимова, фразування.

Тема 6. Дидактичні завдання щодо вивчення даного музичного твору: використання методу варіантів, спрощення та ускладнення фактури, застосування допоміжного технічного та художнього матеріалу, асоціативних зв'язків, формування цілісного образу твору.

Тема 7. Урахування індивідуальності учня, рівня його розвитку на даному етапі навчання в процесі вивчення твору.

Тема 8. Методика аналізу виступу студента. Загальні питання.

Тема 9. Загальні критерії характеристики виконання програми студента

Тема 10. Конкретні параметри для оцінювання виконання окремих творів.

Тема 11. Програмні вимоги академічних концертів та іспитів зі спеціального інструменту «Скрипка»

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття з викладачем, практичні заняття з учнем, самостійна робота студента.

Навчальні ресурси

Необхідний нотний матеріал скрипкового репертуару, музикознавча та методична література представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Всі необхідні додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

До контрольних заходів відносяться поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. Студент у відповідності до робочої навчальної програми «Педагогічна практика» виконує певні види навчальної роботи, встановлені викладачем. Поточний контроль здійснюється протягом семестру. Контрольні завдання визначаються викладачем.

Модульний контроль. До модульних контрольних робіт відносяться академ.концерти, які проводяться кожного семестру. За кожний семестр студент повинен зіграти 2-3 твори різних за характером та стилем, а також скласти тех.мінімум: Залікові вимоги по техмінімуму: гама у різних аплікатурних та штрихових варіантах, різні види арпеджіо, 2 етюди на різні види техніки. Всі твори повинні виконуватись напам'ять. За півтора роки навчання студент повинен оволодіти певним репертуарним мінімумом. Кількість творів, які вивчаються протягом терміну навчання, абсолютно точно встановити неможливо, бо тут втручається фактор індивідуальної обдарованості, працездатності, пам'яті і таке інше.

Підсумковий контроль здійснюється в 2 семестрі у формі диференційованого заліку.

Залік з пед.практики проводиться у формі відкритого уроку, який має відповідати наступним вимогам:

1. Проведення уроку за чітко оформленим структурним планом (вибір теми, постановка мети, відповідні етапи та методи роботи)
2. Демонстрація індивідуальних методів роботи педагога. Їх результативність (роль показу, словесних пояснень, значення емоційного та інтелектуального способів впливу на студента, характерні прийоми, акценти в роботі і т.д.).
3. Прояв на уроці індивідуальності студента (його реакція на зауваження, ініціативність, сприйнятливність).
4. Вміння створити загальну позитивну атмосферу уроку, налагодити контакт учня з педагогом.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Модульна контрольна робота (знання педагогічного репертуару та складання контрольного уроку з пед.репертуару, проведення контрольних уроків, академ.концертів, заліків та іспитів учнів з наступним обговоренням та післяконцертним аналізом)	25
2.	Відвідування занять	5
3.	Самостійна робота (вивчення пед.репертуару, складання індивідуальних планів роботи з учнем та характеристики учня, ведення журналу обліку відвідування занять, ведення щоденника з проведеної роботи з учнем)	5
4.	Практична робота (систематичне проведення занять з учнем, відвідування показових уроків консультанта та його наступне обговорення)	15
5.	Залік	50
	Всього	100

**Критерії оцінювання виконання програми та фахових знань студентів по 100-бальній шкалі
(у зіставленні з оцінкою ECTS та національною шкалою)**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	критерії оцінювання
90-100	A	відмінно	Виконання всіх форм роботи без зауважень викладача.
82-89	B	добре	Виконання всіх форм роботи з урахуванням деяких зауважень викладача.
74-81	C	добре	Виконання всіх форм роботи з побажаннями викладача доопрацювати окремі розділи програми.
64-73	D	задовільно	Виконання переважної більшості вимог змістовних модулів.
60-63	E	задовільно	Часткове виконання вимог змістовних модулів.
35-39	FX	незадовільно	Невиконання вимог змістовних модулів, відсутність інтересу до дисципліни.
0-34	F	незадовільно	Ігнорування занять, нехтування вимог викладача, невиконання вимог жодного з змістовних модулів.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається відвідування відкритих уроків педагогів Академії та вищих закладів музичної освіти (в офлайн та онлайн форматах), концертів класу, майстер-класів, мистецьких конкурсів та фестивалів, перегляд відео-уроків і лекцій видатних виконавців та педагогів-методистів

Рекомендована література

1. Горохов О. Техніка Паганіні (упорядн. Козін В.). – ТОВ «Видавництво КІМ», – К., 2011.
2. Козін В. Гами і арпеджіо як універсальні вправи в навчальному процесі скрипалів. – ТОВ «Видавництво КІМ» – К., 2013.
3. Кюхлер Ф. Техніка правої руки скрипалів. – К., 1974.
4. Лятошинский Б. Спогади, листи, матеріали. В 2-х частинах. – К., 1986.
5. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці. – К., 1977.
Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці ч.1. – К., 1974; ч.2. – К.: Музична Україна, 1982.